

Arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta 20.04.2026 § 26

Valmistelu

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970

Tarkastuslautakunta laatii Kuntalain 121 §:n mukaisen arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Lautakunnan jäsenet ovat ilmaisseet toivomuksensa työpajamuotoisen työmenettelyn jatkamiseksi arviointikertomuksen 2025 laadinnassa. Tarkastuslautakunnan jäsenten toimialakohtaiset vastuut jakautuvat seuraavasti:

Kaupunginhallitus ja -valtuusto: Joni Määttä ja Sisko Korrensalo
Elinvoimalautakunta: Mauri Jaakkonen ja Jukka Korhonen
Hyvinvointilautakunta: Heidi Anttila, Pirjo Laitila ja Ulla Miettunen
Ympäristölautakunta: Tommi Taipale, Ulla Alatalo ja Shwe Pawwah

Kaupunkistrategian ja konserniarvioinnin seurannasta vastaavat kaikki tarkastuslautakunnan jäsenet.

Arviointikertomuspohja on tarkastuslautakunnan sähköisessä työtilassa ja sitä on työstetty yhdessä työpajamuotoisesti 7.4.2026, 8.4.2026, 10.4.2026, 13.4.2026, 15.4.2026 sekä 20.4.2026.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta yhdessä eteenpäin.

Päätös

Kokouksessa pidettiin tauko kello 15.58 - 16.05.

Tommi Taipale poistui kokouksesta tauon aikana.

Toiseksi pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin tästä eteenpäin Mauri Jaakkonen.

Tarkastuslautakunta käsitteli ja työsti arviointikertomusta yhdessä. Työstämistä jatketaan työryhmissä ja seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 04.05.2026 § 31

Valmistelu

Tarkastuslautakunta laatii Kuntalain 121 §:n mukaisen arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta yhdessä eteenpäin.

Päätös

Tarkastuslautakunta valmisteli arviointikertomusta yhdessä eteenpäin.

Tarkastuslautakunta 25.05.2026 § 35

Valmistelu

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Arviointikertomus 2025 on liitteenä.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä ja allekirjoittaa Arviointikertomuksen vuodelta 2025.

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää, että

- 1) kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) kaupunginvaltuusto lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten;
- 3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa Arviointikertomuksen vuodelta 2025.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti esittää, että

- 1) kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) kaupunginvaltuusto lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten;
- 3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026 § 47

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että

- 1) kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) kaupunginvaltuusto lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten;
- 3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- 1) merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle

toimenpiteitä varten;

3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Kaupunginhallitus 22.06.2026 § 199

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee arviointikertomuksen tiedokseen. Kaupunginhallitus lähettää tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen toimialoille vastineen laatimista varten. Toimialojen vastineet tulee toimittaa kaupunginhallitukselle 11.9.2026 mennessä.
Päätös	Kaupunginhallitus merkitsi arviointikertomuksen tiedokseen. Kaupunginhallitus lähetti tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen toimialoille vastineen laatimista varten. Toimialojen vastineet tulee toimittaa kaupunginhallitukselle 11.9.2026 mennessä.

Hyvinvointilautakunta 02.09.2026 § 71 235/00.03.00/2026

Valmistelu	Hyvinvointijohtaja Piia Hulkkonen 040 588 5735, vapaa-aikapääällikkö Marke Rautiala, hyte-koordinaattori Janne Jylkkä, pedagoginen asiantuntija Heli Veijola Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 11.9.2026 mennessä. Tarkastuslautakunta on esittänyt arviointikertomuksessa 2025 hyvinvointitoimialan osalta seuraavat kommentit/kysymykset: Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että kun puhutaan hyvinvointilautakunnasta ja Hyvinvointialueesta, niin asiata menevät ymmärrettävästi sekaisin. "Hyvinvointi" terminä on vahvasti otettu Hyvinvointialueiden käyttöön, minkä vuoksi kaupunkiorganisaatiossa hyvinvointitoimiaka nimitystä voisi pohtia uudelleen. Tarkastuslautakunta haluaa kuulla hyvinvointitoimialan näkemyksen tähän asiaan. <i>Vastaus:</i> <i>Hyvinvointitoimialan ja hyvinvointilautakunnan nimitykset ovat vakiintuneet osaksi kaupungin organisaatiota. Nimitykset otettiin käyttöön vuonna 2021 toteutetun organisaatiouudistuksen yhteydessä, jolloin aiemmat sivistyslautakunta ja kulttuurilautakunta yhdistettiin hyvinvointilautakunnaksi. Uudistuksen tavoitteena oli koota lasten, nuorten, kulttuurin, liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen palvelut samaan</i>
-------------------	--

kokonaisuuteen. Valtakunnallisesti kuntien toimielinten nimeämiskäytännöt vaihtelevat merkittävästi. Osa kunnista käyttää edelleen sivistys- tai kulttuurilautakuntia ja osa hyvinvoinnin edistämiseen viittaavia nimityksiä.

Kemin kaupungin hallintosäännön mukaisesti hyvinvointitoimialan vastuulle kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, nuorisotyö, kirjasto, museot, musiikki, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, Lasten kulttuurikeskus sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Näin ollen hyvinvointi toimii toimialan toimintaa kuvaavana laajana yläkäsitteenä, joka kokoa yhteensä useita kuntalaisten arjen palveluja.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen on tunnistettu, että hyvinvointi-termin käyttö sekä kunnan että hyvinvointialueen organisaatioissa voi aiheuttaa yksittäisissä tilanteissa epäselvyyttä kuntalaisille. Tämä haaste on ensisijaisesti viestinnällinen. Käytännössä kuntalaisia ohjataan oikeiden palvelujen pariin kaupungin verkkosivujen, asiakaspalvelun, neuvonnan sekä muun viestinnän avulla.

Toimialan ja lautakunnan tehtävät, vastuut ja palvelukokonaisuudet ovat kuntalaisille vakiintuneita, ja nimityksen muuttaminen voisi osaltaan aiheuttaa uudenlaista epäselvyyttä ja tarpeettomia muutoksia viestintään, asiakirjoihin sekä kaupungin organisaatorakenteeseen.

Kemissä on ollut käytössä digitaalinen Someturvapalvelu, jonka kautta oppilaat saivat nimettömästi apua somessa, peleissä tai muualla netissä kohdattuihin ikäviin tilanteisiin. Someturvapalvelusta luovuttiin Lapin hyvinvointialueen vetäytyttyä hankkeesta. Tämän tilalle hyvinvointilautakunta edellytti häirintäyhdyshenkilöiden roolin vahvistamista ja toimintamallin selkeyttämistä. Kemin kaikissa kouluissa on nimetty häirintäyhdyshenkilöt, jotka tukevat ja neuvovat häirintätilanteiden selvittelyssä ja ohjaavat tarvittaessa oikeanlaisen avun piiriin. Häirintäyhdyshenkilöt toimivat tukihenkilöinä tilanteissa, jossa oppilas kokee tulleen häirityksi.

Tarkastuslautakunta haluaisi kuulla, ovatko kaikki häirintäyhdyshenkilöt opettajia, millainen koulutus heille tarjotaan ja miten yhdyshenkilöistä viestitään oppilaille?

Vastaus:

Kemin jokaiselle koululle on nimetty opettaja, joka toimii häirintäyhdyshenkilönä. Häirintäyhdyshenkilöt muodostavat kaupunkitasoisen verkoston, joka tekee yhteistyötä samalla tavalla kuin muissakin Kemin koulujen yhteisissä kehittämishankkeissa tehdään. Häirintäyhdyshenkilöiden työnkuva on kuvattu Kemin kaupungin koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Häirintäyhdyshenkilön toiminta kuvataan vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Häirintäyhdyshenkilöt ovat muun muassa päivittäneet perusopetuksen yhteisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2024-2025. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista häirintäyhdyshenkilöt seuraavat kouluarjessa aktiivisesti, mutta myös yleisesti oppilailta kerättävän tiedon avulla. Perusopetuksen oppilaille toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely keväällä 2025. Kyselyiden tuloksia on hyödynnetty koulujen toiminnan, oppilaiden hyvinvoinnin sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kehittämisessä.

Häirintäyhdyshenkilöille tarjotaan tehtävään liittyvää koulutusta. Yhtenä esimerkkinä on Opetushallituksen järjestämä 31.1.2024 tasa-arvoa ja

yhdenvertaisuutta käsittelevä webinaari, johon Kemin koulujen häirintäyhdyshenkilöitä ohjattiin osallistumaan. Koulutustarpeita ja -aiheita kartoitetaan häirintäyhdyshenkilöiltä itseltään, ja koulutuksia pyritään järjestämään esille nousevien tarpeiden mukaisesti, jotta heillä on riittävät valmiudet tukea oppilaita sekä edistää koulujen turvallista, tasa-arvoista ja yhdenvertaista toimintakulttuuria.

Häirintäyhdyshenkilöiden tunnettuutta on lisätty kouluarjessa siten, että he esittäytyvät oppilaille lukuvuoden alussa, vierailevat luokissa kertomassa tehtävästään sekä osallistuvat tarvittaessa koulun yhteisiin vanhempainiltoihin. Oppilaille ja huoltajille tiedotetaan häirintäyhdyshenkilöiden yhteystiedoista, tavoitettavuudesta sekä mahdollisuuksista ottaa heihin yhteyttä hyvin matalalla kynnyksellä esimerkiksi luokkien ja käytävien ilmoitustaulujen ilmoitusten avulla. Koko koulun henkilökunta muistuttaa oppilaita säännöllisesti koulun turvallisista aikuisista.

Tarkastuslautakunta haluaisi tietää, miten yläkouluhankkeen toteuttamisessa on huomioitu tai aioitaan huomioida nuorten riittävä kouuturvallisuus. Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, minkä verran yläkoulutasolla on tapahtunut oppilaiden välisiä epäilyjä vaaratilanteita tai väkivallantekoja vuoden 2025 aikana.

Vastaus:

Uuden yläkouluhankkeen suunnittelussa kouluturvallisuus on ollut yksi keskeisimmistä lähtökohdista. Turvallisuutta on tarkasteltu sekä fyysisen ympäristön että kouluyhteisön hyvinvoinnin näkökulmasta. Uuden koulun suunnittelussa on kiinnitetty huomiota muun muassa rakennuksen selkeään tilaratkaisuun, näkyvyyteen ja valvottavuuteen, turvallisiin kulkureitteihin sekä siihen, että henkilökunnalla on hyvät mahdollisuudet havainnoida koulun arkea eri tiloissa. Turvallisuusnäkökulma on ollut myös alustavassa pihasuunnitelmassa keskeistä.

Turvallisuutta edistetään myös pedagogisin ja yhteisöllisin ratkaisuin. Myös kodin ja koulun yhteistyö sekä oppilaiden osallisuuden vahvistaminen ovat keskeisiä turvallisuutta lisääviä tekijöitä. Osallisuus on kemiläiskoulujen vahvuus: oppilaskuntatoiminta, eko-oppilastoiminta, välkäratoiminta, tukioppilastoiminta toteutuvat kaikilla Kemin kouluilla ja näissä asioissa on pitkät perinteet.

Turvallista koulua johdetaan siten, että tavoitteena on luoda ammattitaitoisen henkilökunnan kanssa oppimiseen innostava, aktiivisuutta mahdollistava ja samalla turvallinen kouluympäristö, jossa oppilailla on mielekästä tekemistä, viihtyisiä yhteisiä tiloja sekä mahdollisuuksia myönteiseen vuorovaikutukseen. Yläkoulussa turvallisuutta tukee myös monialainen opiskeluhoito, joka isommassa kouluyksikössä on paikalla joka päivä. Koulussa ovat oppilaiden käytettävissä koulunuorisotyöntekijä, kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja koulupsykologi, sekä esimerkiksi häirintäyhdyshenkilöopettaja tai personal trainer -ohjaaja. Nämä ammattilaiset tukevat nuorten hyvinvointia, ennaltaehkäisevät ongelmia ja puuttuvat varhaisessa vaiheessa huolta aiheuttaviin tilanteisiin.

Oppilaiden väliset epäillyt vaaratilanteet ja väkivallanteot ovat Kemin yläkouluissa harvinaisia. Rego-riskienhallintajärjestelmästä ei löytynyt oppilaiden välisiä väkivaltailmoituksia vuoden 2025 aikana. Wilmaan oli kirjattu viisi turvaamistoimea vuoden 2025 aikana. Turvaamistoimet liittyivät pääosin tilanteisiin, joissa työntekijä turvasi oppilasta vahingoittamasta itseään tai muita oppilaita.

Rehtoreiden mukaan yläkouluissa on esiintynyt yksittäisiä epäiltyjä väkivalta- tai vaaratilanteita. Esille nousivat lähinnä yksittäiset tönimiset, kahnaukset ja tilanteet, joita on tarvittaessa selvitetty yhteistyössä huoltajien, sovittelutoiminnan tai poliisin kanssa. Varsinaiset fyysiset yhteenotot ovat hyvin harvinaisia ja niitä esiintyy korkeintaan yksittäisiä tapauksia lukuvuoden aikana.

Koulujen yhteisen arvion mukaan merkittävämpi haaste liittyy oppilaiden puheissa esiintyvään väkivallalla uhkailuun sekä sosiaalisessa mediassa syntyvien ristiriitojen heijastumiseen koulun arkeen. Turvallisuuden kehittämisessä painopiste on ennaltaehkäisyssä, hyvinvoivan kouluyhteisön rakentamisessa, opiskeluhuollon palveluiden saatavuudessa sekä turvallisen ja helposti valvottavan oppimisympäristön suunnittelussa, sekä tärkeässä kodin ja koulun yhteistyössä.

Tarkastuslautakunta haluaisi kuulla, onko Tornion ja Oulun uimahallikuljetuksiin liittyen oltu alustavasti yhteydessä uimahalleihin ja liikennöitsijoihin. Millä tavalla on tarkoitus järjestää kesäaikana uimakoulua luonnonvesissä? Kemissä on tällä hetkellä kolme yleistä uimarantaa: Mansikkanoikka, Paavonkari ja Takajärvi. Lisäksi talviuintipaikka sijaitsee sisäsatamassa. Onko uimahallin sulkua huomioiden tarkoitus lisätä yleisiä uimarantoja esim. Ajokseen tai kohentaa nykyisten yleisten uimarantojen tasoa?

Vastaus:

Uimahallin sulun aikaisten kuljetusten osalta asiaa on valmisteltu kuulemalla kuntalaisia kuljetustarpeista Tornion uimahalliin. Oulun säännöllisiä kuljetuksia ei tässä vaiheessa ole järkevää esittää, koska Raksilan uimahalli on vastaavalla tavalla ja sulun vuoksi kapasiteetti on jo valmiiksi rajallinen.

Hyvinvointilautakunta voi talousarviota hyväksyessään varata määrärahan yhden tai kahden viikoittaisen Tornion uimahallikuljetuksen järjestämiseen joko ostopalveluna tai omakustanneperiaatteella. Kuljetuksista ei ole vielä pyydetty tarjouksia eikä lähestytty kuljetusyrityksiä. Kuljetusten toteuttaminen edellyttää sopimista Tornion uimahallin kanssa, jotta uimahallilla on kyseisinä aikoina riittävästi kapasiteettia vastaanottaa Kemistä saapuvia uimareita. Tornion kaupungin kanssa on käyty alustavia keskusteluita.

Koulujen uimaopetus toteutuu lukuvuoden 2026-27 osalta syyslukukauteen painottuen Kemien uimahallissa. Syksystä 2027 alkaen uimaopetus järjestetään Tornion uimahallissa saatavien uima-allasvuorojen puitteissa painottaen nuorimpia ikäluokkia eli eskareita ja 1.-2. -luokkien oppilaita.

Uimahallin käyttökatkon aikana kesän uimakouluja voidaan toteuttaa myös luonnonvesissä. Kesäuimakouluille tarkoituksenmukaisin paikka olisi Takajärven uimaranta, jonka laiturirakenteet muodostavat selkeän ja turvallisen rajauksen uimataidottomille ja uimataitoisille. Uimahallin nykyisiä rataköysiä voidaan hyödyntää rajaamaan uintialueelle laiturien väliin ratamaista uinti- ja vesijuoksutilaa, mikä lisää turvallisuutta. Ajallisesti uimaopetus voi kesäkaudella alkaa Takajärven uimarannalla juhannukselta ja jatkua koulujen alkuun. Ajankohta sijoittuu näin oletetusti luonnonvesien lämpimimmälle jaksolle. Elokuussa luonnonvesissä opettamista voidaan hyödyntää vielä koulujen uimaopetuksessa, joka harjaannuttaa lapsia luonnonvesissä uimiseen. Uimarantojen käytön

yhteydessä tulee huomioida turvallisuus ja järjestää tarvittava uinninvalvonta uimakoulujen aikana.

Uimarantojen osalta ympäristötoimiala huolehtii, että puitteet ovat asianmukaisessa kunnossa niillä rannoilla, joita ylläpidetään nykyisellään eli Takajärvellä, Mansikkankalla ja Paavonkarissa. Ajoksen uimarannasta on luovuttu jo aiemmin, joten sen käyttöön ottaminen ei ole perusteltua. Talviuintipaikka sisäsatamassa tarjoaa mahdollisuuden avantouintiin talven aikana. Tarjontaa on myös yksityisen toimijan taholta Satamankonttorilla.

Kemin kaupunki käytti 40 000 euroa osallistavaan budjetointiin, josta 10 000 euroa oli varattu nuorten ideoita varten. Kaupunginhallitus päätti osoittaa nuortentapahtumaan 3000 euroa sekä 7000 euroa sisustustarvikkeiden hankintaan nuorten uuteen kokoontumispaikkaan kulttuurikeskukseen. Tarkastuslautakuna haluaisi tietää, missä kohtaa kulttuurikeskusta nuorten kokoontumispaikka sijaitsee.

Vastaus:

Kohtaamo Stage on Kemin kaupungin nuorisotyön avoin kohtaamispaikka 16-29 -vuotiaille nuorille ja nuorille aikuisille Kemin kulttuurikeskuksessa. Kohtaamispaikka sijaitsee kulttuurikeskuksen aulatilán päädyssä. Samassa tilassa toimii päiväaikaan Kemikammari.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Piia Hulkkonen

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta antaa kaupunginhallitukselle oheisen vastauksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2025.

Päätös

Hyvinvointilautakunta antaa kaupunginhallitukselle oheisen vastauksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2025.